

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

หนังสือ

จำนง สมประสงค์. การบริหารพนักงานเจ้าหน้าที่. พระนคร :
กรุงสยามการพิมพ์, ๒๕๑๔.

ธงชัย สันติวงษ์. การบริหารงานบุคคล. กรุงเทพมหานคร: ไทวิชฌนา
พาดิश्य, ๒๕๒๕.

ประวิณ ณ นคร. คู่มือปฏิบัติงานบุคคลตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการ
พลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๔ สำหรับข้าราชการพลเรือนสามัญ ภาค ๑
กรุงเทพมหานคร: อักษรสาส์นการพิมพ์, ๒๕๒๓.

_____ . คู่มือปฏิบัติงานบุคคลตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน
พ.ศ. ๒๕๑๔ สำหรับข้าราชการพลเรือนสามัญ ภาค ๒. กรุงเทพ
มหานคร: อักษรสาส์นการพิมพ์, ๒๕๒๓.

นุสสดี สัตยาบานะ. ระบบบริหารและระเบียบวิธีปฏิบัติราชการ. กรุงเทพ
มหานคร: พีระพัชฌนา, ๒๕๒๓.

สำนักงาน ก.พ. คู่มือการดำเนินการทางวินัยตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการ
พลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๔. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ไทยพิมพ์, ๒๕๓๑.

_____ . คู่มือการบรรจุและแต่งตั้งข้าราชการพลเรือนสามัญฉบับล่าสุด.
กรุงเทพมหานคร: บริษัทประชาชน, ๒๕๓๐.

_____ . การฝึกอบรมหลักสูตรการบริหารงานบุคคล เอกสารชุดที่ ๕.
กรุงเทพมหานคร: สำนักงาน ก.พ., ๒๕๓๑.

สำนักงาน ก.พ. สถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือน. ชุดการเวียน
ควยตนเอง หลักสูตรการบริหารงานบุคคลเล่มที่ ๓ การให้ได้รับเงินเดือน
กรุงเทพมหานคร: บางกอกสาส์น, ๒๕๓๐.

_____ . ชุดการเวียนควยตนเอง หลักสูตรการบริหารงานบุคคล เล่มที่ ๔
การเลื่อนชั้นเงินเดือน. กรุงเทพมหานคร: บางกอกสาส์น, ๒๕๓๐.

- สำนักงาน ก.พ. สถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือน. การบริหารงานบุคคล
เอกสารประกอบชุดที่ ๗. กรุงเทพมหานคร: สำนักงาน ก.พ., ๒๕๓๑.
 อมร จันทรสมบูรณ์. กฎหมายปกครอง. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์
 มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ๒๕๒๐.
 เออเนสท์ เอส กริฟฟิธ. ระบบการปกครองของสหรัฐอเมริกา แปลโดย
นิพนธ์ มาตะวิสุทธิ์. พระนคร: โรงพิมพ์สมาคมสังคมศาสตร์, ๒๕๑๕.

บทความ

- กมลชัย รัตนสกาวงศ์, "ความคิดพื้นฐานเกี่ยวกับคุณพินิจฝ่ายปกครองของ
 ประเทศสหพันธสาธารณรัฐเยอรมัน" บทันฑิต, ๘๒ (กันยายน
 ๒๕๒๔): ๖๑.
 สมยศ เชื้อไทย, "การกระทำทางปกครอง" วารสารนิติศาสตร์ (กันยายน
 ๒๕๓๐): ๕๘.
 สมศักดิ์ สุภาวิชฎุเกษ, "การอุทธรณ์และการร้องทุกข์" วารสารข้าราชการ
 (เมษายน ๒๕๒๓): ๑๓๕-๑๓๖.
 _____, "การร้องทุกข์ ทางออกของข้าราชการ" วารสารข้าราชการ
 (พฤษภาคม ๒๕๒๑): ๒๕-๒๖.
 สุวรรณ ชนะสงคราม, "วิสัย การออกจากราชการและการร้องทุกข์"
วารสารข้าราชการ (ตุลาคม ๒๕๒๕): ๒๑-๒๓.
 สมนาน รังสีโยกฤษฎ์, "การร้องทุกข์" วารสารข้าราชการ (มีนาคม ๒๕๑๘)
 : ๕๘.

เอกสารอื่น ๆ

- ราชบัณฑิตยสถาน. "พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๒๕ พิมพ์ครั้งที่ ๒"
 พระนคร: สำนักพิมพ์อักษรเจริญทัศน์, ๒๕๒๕.
 ศรีนิตา เกิดผล. "ปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการอุทธรณ์และการร้องทุกข์ของ
 ข้าราชการพลเรือน." วิทยานิพนธ์ปริญาโททางบัณฑิต ภาควิชา
 นิติศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๒๓.

เบ็ดเสร็จพิเศษสภา. "คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๔๓๗/๒๔๓๐."

สำนักงาน ก.พ. "หนังสือที่ สร๑๐๐๖/๔๘๗๖๖." ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๑๗.

_____ . "หนังสือที่ สร๑๐๐๖/๖๑๖." ๘ กันยายน ๒๕๑๘.

_____ . "หนังสือที่ สร๑๐๐๖/๖๑๘." ๘ กันยายน ๒๕๑๘.

_____ . "หนังสือที่ สร๑๐๐๓/๖๑๕." ๑๕ กันยายน ๒๕๒๕.

_____ . "หนังสือที่ สร๑๐๐๘/๑๐๐๓๓๓." ๒๖ ตุลาคม ๒๕๒๑.

_____ . "หนังสือที่ สร๑๐๑๑/๖๔." ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๒๓.

_____ . "หนังสือที่ สร ๑๐๑๒/๑๐๗๒๕๑." ๒ กันยายน ๒๕๒๔.

_____ . "หนังสือที่ สร๑๐๑๔/๖๗." ๓๑ สิงหาคม ๒๕๒๕.

_____ . "หนังสือที่ สร๑๐๑๔/๖๘." ๓๑ สิงหาคม ๒๕๒๕.

_____ . "หนังสือที่ นร๑๐๐๘/๖๑." ๒๕ เมษายน ๒๕๒๘.

_____ . "หนังสือที่ นร๑๐๐๔/๖๖๑." ๗ กรกฎาคม ๒๕๓๑.

_____ . "หนังสือที่ นร ๑๐๐๓/ป ๑๐๑๑." ๒๖ สิงหาคม ๒๕๓๑.

_____ . "หนังสือที่ นร๑๐๐๓/๐๐๑." ๖ มกราคม ๒๕๓๒.

_____ . "มติ อ.ก.พ. วิสามัญเกี่ยวกับกฎหมายและระเบียบข้าราชการ
พิจารณาร่วมกับ อ.ก.พ. วิสามัญเกี่ยวกับการอุทธรณ์และการร้องทุกข์
ครั้งที่ ๑๑/๒๕๒๔ วันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๒๔ และมติ ก.พ. ครั้งที่
๘/๒๕๒๔ วันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๒๔."

_____ . "รายงานผลการสำรวจจำนวนข้าราชการฝ่ายพลเรือนประเภทต่าง ๆ
ปี ๒๕๒๔." กรุงเทพมหานคร: สำนักงาน ก.พ., ๒๕๒๘.

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา. "หนังสือที่ นร๑๕๐๑/ร๒๐๒." ๒๕ กุมภาพันธ์
๒๕๒๘.

กฎหมาย

"กฎ ก.พ. ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๑๔) ว่าด้วยการสั่งให้ข้าราชการพลเรือนสามัญ
ประจำกระทรวง ประจำทบวง ประจำกรม ประจำกอง หรือประจำ
จังหวัด"

ราชกิจจานุเบกษา ๙๒ ตอน ๑๘๖ (๙ กันยายน ๒๕๑๔)

"กฎ ก.พ. ฉบับที่ ๗ (พ.ศ. ๒๕๑๔) ว่าด้วยกรณีความผิดที่ปรากฏชัดแจ้ง"

ราชกิจจานุเบกษา ๙๒ ตอน ๑๘๖ (๙ กันยายน ๒๕๑๔)

"กฎ ก.พ. ฉบับที่ ๘ (พ.ศ. ๒๕๑๔) ว่าด้วยการสั่งพักราชการ การสั่งให้ออก
จากราชการไว้อ่อน และการดำเนินการเพื่อให้เป็นไปตามผลการ
สอบสวนพิจารณา"

ราชกิจจานุเบกษา ๙๒ ตอน ๑๘๖ (๙ กันยายน ๒๕๑๔)

"กฎ ก.พ. ฉบับที่ ๙ (พ.ศ. ๒๕๑๔) ว่าด้วยการร้องทุกข์และการพิจารณาเรื่อง
ร้องทุกข์"

ราชกิจจานุเบกษา ๙๒ ตอน ๑๘๖ (๙ กันยายน ๒๕๑๔)

"กฎ ก.พ. ฉบับที่ ๑๐ (พ.ศ. ๒๕๑๔) ว่าด้วยการอุทธรณ์และการพิจารณา
อุทธรณ์"

ราชกิจจานุเบกษา ๙๒ ตอน ๑๘๖ (๙ กันยายน ๒๕๑๔)

"กฎ ก.พ. ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๑๔) ว่าด้วยการเลื่อนชั้นเงินเดือน"

ราชกิจจานุเบกษา ๙๓ ตอน ๑๐๖ (๒๗ สิงหาคม ๒๕๑๔)

"กฎ ก.พ. ฉบับที่ ๑๗ (พ.ศ. ๒๕๑๗) ว่าด้วยการให้ข้าราชการพลเรือนได้
รับเงินเดือนสูงกว่า หรือต่ำกว่าขั้นค่า หรือสูงกว่าขั้นสูงของเงินเดือน
สำหรับตำแหน่ง"

ราชกิจจานุเบกษา ๑๐๑ ตอน ๑๑๑ (๒๒ สิงหาคม ๒๕๑๗)

"พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๕๑๑" ราชกิจจานุเบกษา
๔๕ (๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๑)

"พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๕๑๖" ราชกิจจานุเบกษา
๕๑ (๒๔ เมษายน ๒๕๑๗)

"พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๕๑๘" ราชกิจจานุเบกษา
ตอน ๕๐ (๒๗ ธันวาคม ๒๕๑๘)

- "พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๘๒" ราชกิจจานุเบกษา
๕๖ ตอน ๔๕ (๖ ตุลาคม ๒๔๘๒)
- "พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๘๕" ราชกิจจานุเบกษา
๕๘ ตอน ๖๘ (๒๓ ตุลาคม ๒๔๘๕)
- "พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๘๕" ราชกิจจานุเบกษา
(ฉบับพิเศษ) ๖๘ ตอน ๑๗ (๑๗ มีนาคม ๒๔๘๕)
- "พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๘๗" ราชกิจจานุเบกษา
๗๑ ตอน ๑๗ (๑๕ มีนาคม ๒๔๘๗)
- "พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘" ราชกิจจานุเบกษา ๙๒
ตอน ๒๖ (๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๘)
- "พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๑"
ราชกิจจานุเบกษา ๙๕ ตอน ๖๕ (๒๒ มิถุนายน ๒๕๒๑)
- "พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๑"
ราชกิจจานุเบกษา ๙๕ ตอน ๑๐๓
- "พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๒๓"
ราชกิจจานุเบกษา ๙๖ ตอน ๖๘ (๑ พฤษภาคม ๒๕๒๓)
- "พระราชบัญญัติคณะกรรมการกฤษฎีกา พ.ศ. ๒๕๒๒" ราชกิจจานุเบกษา ๙๖
ตอน ๖๘ (๑ พฤษภาคม ๒๕๒๒)
- "พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย พุทธศักราช ๒๕๐๗"
ราชกิจจานุเบกษา ๘๑ ตอน ๗ (๒๑ มกราคม ๒๕๐๗)
- "พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ
พ.ศ. ๒๕๓๐" ราชกิจจานุเบกษา ๑๐๔ ตอน ๒๑๕ (๒๘ ตุลาคม ๒๕๓๐)
- "พระราชบัญญัติว่าด้วยวินัยข้าราชการตำรวจ พุทธศักราช ๒๔๗๗" ราชกิจจานุเบกษา
๕๑ (๑๔ ตุลาคม ๒๔๗๗)
- "พระราชบัญญัติเงินเดือนของข้าราชการผู้ถูกสั่งพักราชการ พ.ศ. ๒๕๐๒"
ราชกิจจานุเบกษา ๗๖ ตอน ๖๖ (๓๐ มิถุนายน ๒๕๐๒)
- "พระราชบัญญัติแรงงานสัมพันธ์ พ.ศ. ๒๕๑๘" ราชกิจจานุเบกษา (ฉบับพิเศษ)
๘๒ ตอน ๔๗ (๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๘)

ภาษาอังกฤษหนังสือ

- Davis, Kenneth Culp. Discretionary Justice 3rd ed. University of Illinois Press, 1976.
- Pigor, Paul and Myers, Charles A. Personnel Administration : A Point of View and a Method, 7 th ed. McGraw Hill Book Co, 1973
- Stahl, O Glenn. Public Personnel Administration, 8th ed. New York : Harper & Row, 1983.
- Torpey, William G. Public personnel management, D. Van Nostrand Company Inc, 1957.
- Black's Law Dictionary 4th ed. (St Paul Minn West Publishing Co, 1951)

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายงานสรุป

ผลการวิจัยเรื่องการรอกทุกของข้าราชการพลเรือน

ผู้ขอแบบสอบถาม ได้แก่ ข้าราชการพลเรือนสังกัดกระทรวงและกรมต่าง ๆ ตั้งแต่ระดับ ๑ - ระดับ ๗ ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค (ส่วนใหญ่จะเป็นข้าราชการในส่วนกลาง) ดังนี้

สังกัด	ระดับ ๑ - ๕ (คน)	ระดับ ๖ - ๗ (คน)	รวม (คน)
กรมการปกครอง	๒๓	๑	๒๔
กรมควบคุมโรคติดต่อ	๑๗	๘	๒๕
กรมทรัพยากร ธรณี	๒๐	๔	๒๔
กรมทางหลวง	๕	๑๕	๒๔
กรมที่ดิน	๑๘	๒๘	๔๖
กรมปศุสัตว์	๓๐	๓	๓๓
กรมพลศึกษา	๓๑	๓	๓๔
กรมราชทัณฑ์	๓๐	๒	๓๒
กรมสรรพากร	๓๑	-	๓๑
กรมสรรพสามิต	๑๒	๙	๒๑
กรมส่งเสริมการ เกษตร	๑	๖๔	๖๕
กรมส่งเสริมสหกรณ์	๑๕	๙	๒๔
สำนักงาน ก.พ.	๓๗	๑๐	๔๗
สำนักข่าวกรองแห่งชาติ	๑๗	๔	๒๑
สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริม และประสานงานเยาวชนแห่งชาติ	๒๑	-	๒๑
สำนักงานปลัดกระทรวง เกษตร และสหกรณ์	๒๒	๙	๓๑

สังกัด	ระดับ ๑ - ๕ (คน)	ระดับ ๖ - ๗ (คน)	รวม (คน)
สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย	๒๒	๒	๒๔
สำนักงานปลัดกระทรวง			
สาธารณสุข	๑๗	๑๓	๓๐
สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์			
อุตสาหกรรม	๒๐	-	๒๐
สำนักงานส่งเสริมศุลกากร	๑๖	-	๑๖
สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี	๒๐	๓	๒๓
ส่วนราชการอื่น ๆ *	๒๓	๓๔	๕๗
รวม	<u>๔๕๒</u>	<u>๒๒๔</u>	<u>๖๗๖</u>

จากการออกแบบสอบถามจำนวน ๔๐๐ ชุด ไปยังข้าราชการพลเรือนสังกัดกระทรวงทบวงกรมต่าง ๆ เพื่อสอบถามความเห็นหรือทัศนคติและความเข้าใจในเรื่องการร้องทุกข์ของข้าราชการพลเรือนนั้น ปรากฏว่ามีผู้ส่งแบบสอบถามกลับคืนมาจำนวน ๖๗๖ ชุด ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นข้าราชการระดับ ๑ ถึงระดับ ๕ จำนวน ๔๕๒ คน คิดเป็น ๖๖.๗๖% และข้าราชการระดับ ๖ ถึงระดับ ๗ ซึ่งถือเป็นระดับผู้บังคับบัญชาชั้นต้นจำนวน ๒๒๔ คน คิดเป็น ๓๓.๒๔%

ในจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งเป็นข้าราชการระดับ ๑ ถึงระดับ ๕ จำนวน ๔๕๒ คน นั้น สามารถจำแนกข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถามได้ดังนี้

<u>เพศ</u>	ชาย	๒๐๖	คน
	หญิง	๒๓๐	คน
	ไม่แจ้งรายละเอียด	๑๖	คน
<u>อายุ</u>	ต่ำกว่า ๒๕ ปี	๔๑	คน
	๒๕ - ๔๐ ปี	๓๕๘	คน

* หมายถึงข้าราชการพลเรือนสังกัดกระทรวงและกรมต่าง ๆ นอกจากที่กล่าวแล้ว โดยมีสังกัดละประมาณ ๑ - ๔ คน รวม ๓๓ สังกัด

	๔๑ - ๕๕ ปี	๕๒ คน
	สูงกว่า ๕๕ ปี	๒ คน
	ไม่แจ้งรายละเอียด	๙ คน
<u>การศึกษา</u>	ม.๓ - ม.๖	๒๘ คน
	ปวช., ปวส., อนุปริญญา	๑๓๒ คน
	ปริญญาตรี	๒๔๕ คน
	สูงกว่าปริญญาตรี	๓๕ คน
	ไม่แจ้งรายละเอียด	๑๒ คน
<u>ประสบการณ์</u>	น้อยกว่า ๕ ปี	๙๖ คน
	๕ - ๑๐ ปี	๒๐๘ คน
	๑๑ - ๒๐ ปี	๑๑๓ คน
	มากกว่า ๒๐ ปี	๑๘ คน
	ไม่แจ้งรายละเอียด	๑๗ คน

ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งเป็นข้าราชการระดับ ๖ ถึงระดับ ๗ จำนวน ๒๒๕ คน นั้น สามารถจำแนกข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถามได้ ดังนี้

<u>เพศ</u>	ชาย	๑๖๑ คน
	หญิง	๕๘ คน
	ไม่แจ้งรายละเอียด	๑๕ คน
<u>อายุ</u>	ต่ำกว่า ๒๕ ปี	- คน
	๒๕ - ๔๐ ปี	๕๗ คน
	๔๑ - ๕๕ ปี	๑๔๔ คน
	สูงกว่า ๕๕ ปี	๑๓ คน
	ไม่แจ้งรายละเอียด	๑๑ คน

<u>การศึกษา</u> ม.๓ - ม.๖	๑๐ คน
ปวช., ปวส., อนุปริญญา	๖๓ คน
ปริญญาตรี	๑๒๔ คน
สูงกว่าปริญญาตรี	๒๔ คน
ไม่แจ้งรายละเอียด	๔ คน
<u>ประสบการณ์</u> น้อยกว่า ๕ ปี	- คน
๕ - ๑๐ ปี	๑๒ คน
๑๑ - ๒๐ ปี	๔๔ คน
มากกว่า ๒๐ ปี	๑๐๔ คน
ไม่แจ้งรายละเอียด	๑๐ คน

ข้อจำกัดของนุตอบแบบสอบถาม

โดยที่การส่งแบบสอบถามการวิจัยในครั้งนี้ มิได้ใช้วิธี Random Sampling หรือสุ่มตัวอย่างตามหลักสถิติ แต่ใช้วิธีนำแบบสอบถามไปให้ข้าราชการในสังกัดต่าง ๆ คือในกระทรวงและกรมต่าง ๆ แสดงความคิดเห็น จึงทำให้ได้ข้อมูลที่ เป็นความคิดเห็นของข้าราชการในส่วนกลางเสียส่วนใหญ่ ประมาณ ๘๐% อีก ๒๐% เป็นความคิดเห็นของข้าราชการในส่วนภูมิภาค และแม้ในกระทรวงและกรมต่าง ๆ ที่นำแบบสอบถามไปสำรวจนั้น ก็ได้มีการสุ่มตัวอย่างข้าราชการในกระทรวงและกรมนั้น แต่เป็นการส่งแบบสอบถามไปให้ข้าราชการคนใดก็ได้ในหน่วยงานนั้นเป็นนุตอบแบบสอบถาม เหตุที่มิได้ทำการสุ่มตัวอย่างก็เพราะมีข้าราชการพลเรือนทั่วประเทศเป็นจำนวนมาก และขาดข้อมูลเกี่ยวกับรายชื่อของข้าราชการในกระทรวงและกรมนั้น ๆ ด้วย ทั้งยังต้องใช้เวลาและค่าใช้จ่ายสูงมากในการสุ่มตัวอย่างดังกล่าวซึ่งมิใช่สาระสำคัญของการวิจัยเรื่องนี้ ผู้เขียนเห็นว่า การที่มิได้มีการสุ่มตัวอย่างตามหลักวิชาสถิติก็มิได้ทำให้ข้อมูลมีความคลาดเคลื่อนมากในเรื่องนี้ และเพราะการสุ่มตัวอย่างจะไม่ได้รับประโยชน์ที่คุ้มกับเวลาและค่าใช้จ่ายที่จะต้องสูญเสียไปด้วย

ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม

๑) ข้าราชการระดับ ๑ - ระดับ ๕ ให้ข้อมูลหรือตอบคำถามในเรื่องการร้องทุกข์ของข้าราชการพลเรือนดังนี้

๑. ท่านทราบหรือไม่ว่าพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนฉบับปัจจุบันกำหนดให้ข้าราชการพลเรือนมีสิทธิร้องทุกข์ได้

มีผู้ตอบว่า - ทราบ ๓๓๕ คน คิดเป็น ๘๒.๘๖%
- ไม่ทราบ ๗๗ คน คิดเป็น ๑๗.๐๔%

๒. ท่านเข้าใจว่าการร้องทุกข์ หมายถึงอะไร

มีผู้ตอบว่า หมายถึง

- การร้องเรียนผู้บังคับบัญชาที่ปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ ๑๓ คน คิดเป็น ๒.๘๗%
- การร้องขอความช่วยเหลือจากผู้บังคับบัญชาในเรื่องใด ๆ ก็ได้ที่ทำให้ท่านได้รับความเดือดร้อนเสียหาย ๖๔ คน คิดเป็น ๑๕.๐๔%
- การร้องขอความเป็นธรรมในเรื่องที่ผู้บังคับบัญชาปฏิบัติต่อท่านโดยไม่ถูกต้องตามกฎหมายว่าควรระเบียบข้าราชการพลเรือนและกรณีนั้นกฎหมายมิได้กำหนดแนวทางแก้ไขไว้ ๒๕๕ คน คิดเป็น ๕๗.๓๑%
- การร้องเรียนหรือร้องขอความเป็นธรรมจากผู้บังคับบัญชาเมื่อเห็นว่าผู้บังคับบัญชาปฏิบัติหรือสั่งการโดยไม่ถูกต้องเหมาะสมไม่ว่าเรื่องนั้นจะเกี่ยวกับท่านโดยตรงหรือไม่ ๘๒ คน คิดเป็น ๒๐.๓๖%
- อื่น ๆ โดยให้ความเห็นว่า คือการร้องเรียนหรือร้องขอความเป็นธรรมในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาปฏิบัติหรือสั่งการโดยไม่ถูกต้องเหมาะสม ทำให้ผู้ร้องเรียนได้รับความเสียหาย และในกรณีที่ผู้ยื่นทำให้เราไม่ได้รับความเป็นธรรม เรายังขอเพื่อความ

เป็นธรรมและความถูกต้องของผู้บังคับบัญชา และไม่ทราบว่าการ
ร้องทุกข์หมายความว่าอย่างไร รวม ๓ คน คิดเป็น ๐.๖๖%

- ไม่ตอบคำถาม ๑๗ คน คิดเป็น ๓.๓๖%

๓. ถ้าท่านเห็นว่า ท่านไม่ได้รับความเป็นธรรมจากการปฏิบัติของผู้บังคับบัญชา
ท่านจะใช้สิทธิร้องทุกข์หรือไม่

มีผู้ตอบว่า - จะใช้สิทธิร้องทุกข์ตามกฎหมาย ๓๓๘ คน คิดเป็น

๗๕.๐๐%

- จะไม่ใช้สิทธิร้องทุกข์ตามกฎหมาย ๑๑๓ คน คิดเป็น

๒๕.๐๐%

๔. ท่านจะใช้สิทธิร้องทุกข์ตามกฎหมาย เพราะ (ให้ตอบได้มากกว่า ๑ ข้อ)

มีผู้ตอบว่า จะใช้สิทธิร้องทุกข์ตามกฎหมาย เพราะ

- เชื่อว่าจะต้องได้รับความเป็นธรรมจากผู้บังคับบัญชา ๑๘๓ คำตอบ

คิดเป็น ๓๔.๖๕%

- ต้องการใช้สิทธิตามที่ตามกฎหมาย แมว่าเมื่อร้องทุกข์ไปแล้วจะไม่
ได้อะไรก็ตาม ๑๓๒ คำตอบ คิดเป็น ๒๓.๖๕%

- เคยเห็นตัวอย่างของผู้อื่นร้องทุกข์แล้วประสบความสำเร็จ ๑๘ คำตอบ

คิดเป็น ๓.๒๔%

- เพื่อเป็นผลสะท้อนให้ผู้บังคับบัญชาเห็นว่า ใ้ปฏิบัติในสิ่งที่ทำให้
ผู้อยู่ใ้บังคับบัญชาไม่พอใจแล้ว ต่อไปจะไ้แก้ไขปรับปรุงตนเอง

๒๐๘ คำตอบ คิดเป็น ๓๗.๕๓%

- อื่น ๆ ไ้ความไ้โดยสรุปว่า ต้องการใช้สิทธิตามกฎหมายเพื่อให้
ผู้บังคับบัญชาไ้ตระหนักถึงหลักการปกครองที่ควรไ้ระบบคุณธรรม
และเพื่อเป็นการยืนยันในความบริสุทธิ์และความถูกต้องในเรื่อง
ที่ร้องทุกข์ ไ้ผู้บังคับบัญชาไ้พิจารณาทบทวนถึงการกระทำอัน
ไม่เป็นธรรมรวม ๕ คำตอบ คิดเป็น ๐.๘๘%

๕. ท่านจะไม่ใช้สิทธิร้องทุกข์ตามกฎหมาย เพราะ (ให้ตอบได้มากกว่า ๑ ข้อ)

มีผู้ตอบว่า จะไม่ใช้สิทธิร้องทุกข์ตามกฎหมาย เพราะ

- ไม่คิดว่าจะได้รับความเป็นธรรมจากผู้บังคับบัญชา ๓๘ คำตอบ

คิดเป็น ๒๐.๐๐%

- กลัวจะถูกผู้บังคับบัญชากดขี่แกล้ง ทำให้ไม่ได้รับความเป็นธรรมมากขึ้นไปอีก จึงไม่กล้าใช้สิทธิร้องทุกข์ ๕๕ คำตอบ คิดเป็น

๒๘.๘๔%

- เคยเห็นตัวอย่างของผูร้องทุกข์แล้วไม่ประสบผลสำเร็จ แล้วยังได้รับผลร้ายจากการร้องทุกข์ ๔๖ คำตอบ คิดเป็น ๒๔.๒๒%

- คิดว่าการใช้สิทธิร้องทุกข์ไม่ไฉน ควรจะตอบโต้การกระทำของผู้บังคับบัญชาด้วยวิธีอื่น ๒๑ คำตอบ คิดเป็น ๑๑.๐๕%

- ไม่เข้าใจวิธีการร้องทุกข์ตามกฎหมาย ๒๑ คำตอบ คิดเป็น

๑๑.๐๕%

- อื่น ๆ โดยให้ความเห็นสรุปว่าเป็นการไร้ประโยชน์ที่จะร้องทุกข์ เพราะระบบอิทธิพลและระบบพรรคพวกในวงราชการยังมีอยู่ จึงไม่เชื่อว่าจะได้รับความเป็นธรรม ถ้าไม่มีเงินและอำนาจสนับสนุน การร้องทุกข์จึงไม่มีผลเปลี่ยนแปลงสิ่งที่เป็นอยู่ให้ดีขึ้น และไม่มีประโยชน์อันใด นอกจากนั้น ยังอาจเขาลักษณะ

"ไม่ซิงค์ไม่ซุง" ก็เป็นไปได้ จึงถือคติธรรมขอ "อภัยทาน" ก็กว่า

เพราะไม่อยากให้มีเรื่อง หรือดีอวดอวดอวยไมบังอาจร้องทุกข์

ผู้บังคับบัญชาไครวม ๘ คำตอบ คิดเป็น ๔.๗๔%

๖. ในกรณีที่ท่านจะไม่ใช้สิทธิร้องทุกข์ตามกฎหมาย ท่านจะระบายความรู้สึก

ไม่พอใจในทางใด

มีผู้ตอบว่า

- สอบถามเหตุผลหรือขอโต้กับผู้บังคับบัญชานั้นโดยตรง ๒๘ เสียง

คิดเป็น ๑๖.๘๗%

- ระบายความรู้สึกกับเพื่อนสนิทหรือผู้ที่ไว้วางใจได้ ๘๒ เสียง คิดเป็น ๒๕.๓๐%
- ร้องเรียนหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชน หรือใช้บัตรสนเท่ห์ แลวแตกกรณี ๕ เสียง คิดเป็น ๕.๔๒%
- ร้องเรียนต่อบุคคลภายนอก หรือข้าราชการระดับผู้ใหญ่ ที่เห็นว่าน่าจะช่วยเหลือได้ ๑๓ เสียง คิดเป็น ๗.๘๓%
- เสนอแนะต่อการทำงาน หรือแกลงทำงานให้ลาซาไมไคผลดี ๗ เสียง คิดเป็น ๔.๒๒%
- หาทางโอนย้ายออกไปอยู่หน่วยงานอื่น ๘๖ เสียง คิดเป็น ๒๗.๗๒%
- ลาออกจากราชการ ๑๑ เสียง คิดเป็น ๖.๖๒%
- อื่น ๆ ใดความโดยสรุปว่า ทำใจให้ปลงแล้วตั้งใจทำงานที่ได้รับมอบหมายไม่โทกพรอง เป็นการป้องกันงานเสียและมีใหญ่อื่นโจมตีได้ หรือใช้วิธีมีชั้นที่อยู่ในจิตใจออกหนไว้ดีที่สุด หรือโอฬักรกรรมกันไป แต่บางคนให้ความเห็นว่าจะระบายความรู้สึกโดยเขียนเรื่องไว้ในห้องน้ำ รวม ๑๐ เสียง คิดเป็น ๖.๐๒%

๗. ท่านคิดว่าข้าราชการไม่ได้รับความเป็นธรรมจากการปฏิบัติของผู้นั่งคับบัญชาในเรื่องใดมากที่สุด (ขอนี้มีหลายคนให้คำตอบมากกว่า ๑ ข้อ สรุปแล้วสามารถเรียงลำดับเรื่องที่ข้าราชการคิดว่าไม่ได้รับความเป็นธรรม ดังนี้)

- การเลื่อนขั้นเงินเดือนประจำปี ๑๘๘ คำตอบ คิดเป็น ๓๔.๑๔%
- การปกครองบังคับบัญชาและการพิจารณาเมื่อข้าราชการกระทำผิดไม่เป็นธรรมและเสมอหน้ากัน ๑๕๒ คำตอบ คิดเป็น ๒๖.๒๑%
- การเลื่อนตำแหน่ง ๑๐๓ คำตอบ คิดเป็น ๑๗.๗๕%
- การมอบหมายงานใหม่ปฏิบัติมากน้อยต่างกัน ๗๖ คำตอบ คิดเป็น ๑๓.๒๘%
- การโอน ก่อรย้าย ๕๐ คำตอบ คิดเป็น ๘.๖๒%
- อื่น ๆ ไม่มีผู้ตอบ

๘. เหตุที่คิดว่าผู้บังคับบัญชาปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม เพราะเหตุใด (ข้อนี้ก็มีหลายคนที่ให้คำตอบมากกว่า ๑ ข้อ จึงสามารถสรุปคำตอบได้ ดังนี้)
- ผู้บังคับบัญชามีความลำเอียงต่อการให้ผลประโยชน์แก่พรรคพวกของตนเอง ๑๗๐ คำตอบ คิดเป็น ๓๒.๓๘%
 - ผู้บังคับบัญชาใ้รับข้อมูลที่ผิดหรือเพียงพอในการตัดสินใจ ๒๖๕ คำตอบ คิดเป็น ๕๐.๔๘%
 - ผู้บังคับบัญชาตัดสินใจสั่งการโดยมีอคติ กลั่นแกล้งผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาไม่รับฟังเหตุผล และไม่รับชอบ ๘๑ คำตอบ คิดเป็น ๑๕.๕๓%
 - อื่น ๆ โดยในความเห็นสรุปได้ว่า เห็นว่าผู้บังคับบัญชาคัดสินใจตามความพอใจหรือชอบใจของตนเอง และเป็นธรรมกว่าที่จะคงให้ผลประโยชน์แก่พรรคพวกหรือคนรู้จักคุ้นเคย หรือคนประจำสอพลอที่น่าจะกำนัดมาหมายให้ มากกว่าที่จะตัดสินใจอย่างเป็นธรรม ๕ คำตอบ คิดเป็น ๑.๗๑%

๙. ท่านเคยอ่านพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนและกฎ ก. พ. เรื่องการร้องทุกข์หรือไม่

- มีผู้ตอบว่า - เคย ๒๒๙ เสียง คิดเป็น ๕๐.๖๖%
- ไม่เคย ๒๑๔ เสียง คิดเป็น ๔๘.๒๓%
- ไม่ให้คำตอบ ๕ เสียง คิดเป็น ๑.๑๑%

๑๐. สำหรับผ.เคยอ่าน ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องนี้อย่างไร

- มีผู้ตอบว่า
- อ่านแล้วเข้าใจข้อความในกฎหมายใดที่ว่าจะร้องทุกข์ได้ในเรื่องใดบ้าง และจะคงปฏิบัติอย่างไร ๘๗ เสียง คิดเป็น ๓๗.๘๘%
 - อ่านแล้วพอจะเข้าใจใดว่าจะร้องทุกข์ได้ในเรื่องใดบ้าง และคงปฏิบัติอย่างไร แต่ยังไม่ชัดเจนต้องสอบถามผู้อื่น ๑๑๔ เสียง คิดเป็น ๔๘.๗๘%

- อ่านแล้วไม่เข้าใจข้อความในกฎหมาย ยังต้องสอบถามวิธีการจากผู้มีความรู้ในเรื่องนี้ ๒๕ เสียง คิดเป็น ๑๒.๒๓%

๑๑. ท่านเห็นว่าการที่กฎหมายกำหนดให้ข้าราชการมีสิทธิร้องทุกข์ เมื่อได้รับการปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรมจากผู้บังคับบัญชานั้นมีผลได้อย่างไร (ในตอบใดมากกว่า ๑ ข้อ และมีผู้แสดงความคิดเห็นในหัวข้อนี้ ดังนี้)

- เป็นช่องทางให้ข้าราชการใดมีโอกาสร้องขอความเป็นธรรมจากผู้บังคับบัญชาชั้นเหนือขึ้นไป เพื่อให้อภัยโทษปลดปล่อยทุกข์ ๒๐๒ คำตอบ คิดเป็น ๒๕.๑๘%
- เป็นการถ่วงดุลอำนาจของผู้บังคับบัญชามีให้ใช้อำนาจตามอำเภอใจ ๑๗๓ คำตอบ คิดเป็น ๒๑.๕๗%
- เป็นช่องทางให้ผู้ถูกผู้บังคับบัญชาใดมีโอกาสโต้แย้งการกระทำของผู้บังคับบัญชาใดภายในกรอบของกฎหมาย ๑๖๘ คำตอบ คิดเป็น ๒๐.๘๕%
- ช่วยลดความขัดแย้งหรือความบาดหมางใจระหว่างผู้บังคับบัญชากับผู้ถูกผู้บังคับบัญชา หรือเพื่อช่วยให้สามารถปรับความเข้าใจในการปฏิบัติงานร่วมกันได้ ๑๓๕ คำตอบ คิดเป็น ๑๖.๘๓%
- เป็นวิธีการที่จะไต่ถามเรื่องงานที่ปฏิบัติงานที่ไม่เป็นธรรมของผู้บังคับบัญชา ๑๐๓ คำตอบ คิดเป็น ๑๒.๘๔%
- ไม่มีผลดีหรือมีประโยชน์อย่างใดเลย ๒๑ คำตอบ คิดเป็น ๒.๖๒%
- มีผู้ให้ความเห็นเพิ่มเติมควยว่า การร้องทุกข์จะมีผลก็ถ้าผู้บังคับบัญชาใช้ดุลพินิจถูกต้องเหมาะสม และยอมรับความเป็นจริง

๑๒. จากข้อ ๑๑ ท่านคิดว่าผลการที่กฎหมายกำหนดให้ข้าราชการมีสิทธิร้องทุกข์มีผลเสียอย่างไร (ในตอบใดมากกว่า ๑ ข้อ และมีผู้แสดงความคิดเห็นในหัวข้อนี้ ดังนี้)

- ไม่มีผลเสียอย่างใดเลย ๒๔๒ คำตอบ คิดเป็น ๕๑.๗๑%

- ทำให้ผู้บังคับบัญชาไม่กล้าตัดสินใจสั่งการ เพราะเกรงว่าจะถูกรองทุกข ซึ่งจะเป็นการเสียหายแก่ชื่อเสียงของตน ๔๓ คำตอบ คิดเป็น ๑๗.๗๔%
- ทำให้ผู้บังคับบัญชาไม่กล้าใช้อำนาจเด็ดขาดในการปกครอง ๒๓ คำตอบ คิดเป็น ๑๓.๘๖%
- ทำให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาขาดความเคารพยำเกรงผู้บังคับบัญชา ๓๔ คำตอบ คิดเป็น ๘.๓๓%
- ทำให้เสียระบบและระเบียบในการบังคับบัญชา ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาไม่เชื่อฟังคำสั่ง ๓๑ คำตอบ คิดเป็น ๖.๖๒%
- อื่น ๆ โดยมีผลให้ความเห็นสรุปได้ว่า ทำให้เกิดความบาคหมางใจระหว่างผู้บังคับบัญชากับผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา ทำให้แตกความสามัคคี มองหน้ากันไม่ติด และมีผลเสียต่อผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา ผู้รองทุกข อาจถูกเพ่งเล็งกลั่นแกล้งจากผู้บังคับบัญชามีอคติหรือมีจิตใจอำมาตย รวม ๑๐ คำตอบ คิดเป็น ๒.๑๔%

๑๓. ท่านเห็นว่าการร้องทุกขให้หลักประกันความเป็นธรรมแก่ข้าราชการอย่างไร
เพียงพอหรือไม่

มีผู้ตอบว่า

- เพียงพอแล้ว ๖๔ เสียง คิดเป็น ๑๔.๑๖%
- ไม่เพียงพอ เพราะข้าราชการที่ร้องทุกขอาจถูกผู้บังคับบัญชากลั่นแกล้งได้ ๓๕๓ เสียง คิดเป็น ๗๖.๑๐%
- ไม่เพียงพอ โดยมีเหตุผลอื่นพอสรุปได้ว่า เพราะยังไม่อาจเชื่อได้ว่า การร้องทุกขจะได้รับการตอบสนองอย่างแท้จริงจากผู้เกี่ยวข้อง บางครั้งร้องทุกขไปก็ถูกละทิ้งไม่ได้รับการพิจารณาหรือสนใจ ถ้าผู้บังคับบัญชาไม่ให้ความเป็นธรรมตามที่มีการร้องทุกข ถ้าผู้บังคับบัญชาระดับเหนือขึ้นไปไม่เอาจริง ก็อาจเกิดความขัดแย้งที่รุนแรงมากขึ้นอีกก็ได้นั้นผู้ที่จะตายคือผู้รองทุกข

โดยเฉพาะผู้บังคับบัญชาบางคนอาจถูกอิทธิพลค่านิยมบังคับให้
ทำ หรือยังติดแน่นอยู่ในค่านิยมแบบเก่า ขาคณะกรรมไม่สามารถ
แยกแยะความชอบความเกลียดกับงานหรือประโยชน์ส่วนรวมได้
ก็จะทำให้เกิดความรู้สึกไม่คึกกับผุ้รองทุกซ์ หรือมีอคติต่อกัน ส่วน
ชั้นตอนการรองทุกซ์นั้นก็มีความยุ่งยากและเสียเวลานาน และ
รองทุกซ์ใดเฉพาะในเรื่องเกี่ยวกับพระ ราชบัญญัติระเบียบ
ข้าราชการพลเรือนเท่านั้น การรองทุกซ์จึงยังไม่ได้ให้ความเป็น
ธรรมอย่างเพียงพอ อยากให้มีการจัดตั้งศาลปกครองขึ้นโดยเร็ว
หรือน่าจะมีคณะทำงานติดตามผลว่าผู้รองทุกซ์จะได้รับความเป็น
ธรรมหรือถูกกลั่นแกล้งหรือไม่ รวม ๒๐ เสียง คิดเป็น ๔.๘๒%
- ไม่ให้คำตอบ ๑๕ เสียง คิดเป็น ๓.๓๒%

๑๔. ท่านเห็นว่าในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาปฏิบัติโดยถูกต้องตามกฎหมายแต่ใช้
ดุลพินิจไม่เหมาะสม ทำให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาได้รับความเดือดร้อนเสียหาย
แล้ว ควรที่ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาจะสิทธิหรือทุกซ์ในเรื่องดุลพินิจของ
ผู้บังคับบัญชาใดหรือไม่

มีผู้ตอบว่า

- ไม่ควร เพราะเป็นการก้าวร้าวความเป็นอิสระในการพิจารณา
วินิจฉัยของผู้บังคับบัญชาในสิ่งที่ผู้บังคับบัญชาปฏิบัติโดยชอบด้วย
กฎหมาย ๘๒ เสียง คิดเป็น ๑๗.๒๖%
- ไม่ควร เพราะถ้าให้รองทุกซ์ในเรื่องที่เป็นดุลพินิจ จะทำให้เกิด
ความวุ่นวาย บั่นป่วน ในหน่วยงาน เสียการปกครองบังคับบัญชา
๔๔ เสียง คิดเป็น ๙.๒๗%
- ไม่ควร เพราะจะทำให้ผู้บังคับบัญชาไม่กล้าตัดสินใจหรือใช้
ดุลพินิจเด็ดขาด ด้วยเกรงว่าจะถูกผู้อยู่ใต้บังคับบัญชารองทุกซ์
ทำให้เสียชื่อเสียง ๒๓ เสียง คิดเป็น ๔.๘๔%

- ควร เพราะเมื่อบุ้บงคั้บบัญญัติช้ชคูลพินิจโดยถูกคองตามกฎหมย
แต่เมื่อห้ห้ชารชการไครับควมเกือครอนหรือเสียหย ก็ควร
แกไขไค ๑๑๕ เสียง คิคเป็น ๒๕.๐๕%
- ควร เพราะเมื่อบุ้บงคั้บบัญญัติช้ชคูลพินิจกลันแกลงนุอยูไคบงคั้บบัญญัติ
ไค ๕๒ เสียง ๑๐.๕๕%
- ควร เพราะเมื่อชารชการมีสิทธิรองทกขในเรื่งที่บงคั้บบัญญัติ
ปฎิบคิไมถูกคองตามกฎหมย และไมปฎิบคิใหถูกคองตามกฎหมย
แลว ก็ควรไหรองทกขในเรื่งชคูลพินิจควย เพื่อใหชารชการไค
รับควมเป็นชรรมอยางเต็มที ๑๕๐ เสียง คิคเป็น ๓๑.๕๕%
- อื่น ๆ มีผู้ใหค้คคยสรบไคว ไมควร เพราะเมื่อบงคั้บบัญญัติ
สั่งการก็คองช้ชคูลพินิจรคคยเสียกอนแลว และควรถาเป็นการ
ช้ชคูลพินิจโดยอคคิหรือเกิคควมเสียหयरยแรงมกรวม
๕ เสียง คิคเป็น ๑.๐๕%

๑๕. ในชีวิตราชการที่ผ่านมา ท่านเคยใช้สิทธิรองทกขหรือไม่

- มีผู้คอบว - เคย ๑๑ เสียง คิคเป็น ๒.๔๓%
- ไมเคย ๔๔๑ เสียง คิคเป็น ๘๗.๕๗%

๑๖. สำหรับผู้ที่ตอบว่าไม่เคยใช้สิทธิรองทกขในข้อ ๑๕ ถ้าออกไปท่านคิดจะช้
สิทธิรองทกขในเรื่งไคเรื่งหนึ่ง ท่านจะ

- เริ่มรองทกขควยวจากอนตามชั้นคองที่กฎหมยกำหนดไว้ ถ้าไม
ไครับค้ค้จจจากบงคั้บบัญญัติ หรือไครับค้ค้จจแลวแต่ยงไม
พอใจ จึงจะรองทกขเป็นหนังสือคอบไป ๓๐๕ เสียง คิคเป็น

๖๘.๑๖%

- รองทกขควยวจากแต่เพียงอยางเกียว เพราะเกรงใจบงคั้บบัญญัติ
หรือไมกลารองทกขเป็นหนังสือ ๒๕ เสียง คิคเป็น ๖.๓๕%
- รองทกขเป็นหนังสือเลย โดยไมรองทกขควยวจากอน เพราะ
เห็นวการรองทกขควยวจากอนจะไคผล ๔๑ เสียง คิคเป็น

๑๘.๓๗%

- อื่น ๆ มีผู้ให้คำตอบสรุปไควว่า จะร้องทุกข์หรือไม่ขอพึ่งเหตุผลจาก
 ผู้บังคับบัญชา และพิจารณาถึงความเดือดร้อนมากหรือน้อยก่อน
 เพราะการพูดคุยปัญหาที่เกิดขึ้นตามธรรมดา ก็คาดว่าจะยุติปัญหา
 ไปได้ และบางรายขอขอร้องทุกข์ควยวจาเพียงอย่างเดียว
 ไม่คิดจะทำเป็นหนังสือเพราะเห็นว่าไม่จำเป็น และหากเป็นเรื่อง
 ที่ไม่ได้รับความยุติธรรมอย่างชัดเจนหรือโดยเจตนา ซึ่งส่งผล
 เสียหายอย่างรุนแรง ก็ลาออกจากราชการ เชื่อว่าสามารถเปลี่ยน
 งานใหม่ได้โดยไม่ยากนัก หรือร้องทุกข์ควยวจาเพียงอย่างเดียว
 เพื่อพึ่งเหตุผลของผู้บังคับบัญชา เมื่อได้รับฟังเหตุผลจนเป็นที่พอใจ
 ก็จะยุติเรื่อง บางรายให้ความเห็นว่า ในระบบราชการปัจจุบัน
 การใช้สิทธิร้องทุกข์ควรเป็นวิธีสุดท้ายที่ข้าราชการควรจะทำ และ
 ต้องทำในกรณีที่จำเป็นจริง ๆ กล่าวคือ หากมีใครถูกกล่าวหาว่า
 กระทำผิดวินัย หรือถูกตั้งกรรมการสอบสวนทางวินัยไม่ควรร้องทุกข์
 เลย และบางรายให้ความเห็นว่าก่อนร้องทุกข์จะพิจารณาก่อนว่า
 ผู้บังคับบัญชาชั้นเหนือขึ้นไปตั้งอยู่ในความเป็นธรรมหรือไม่ หรือ
 เป็นพวกเดียวกันหรือไม่ เพราะการร้องทุกข์เป็นคาบ ๒ คมหาก
 ผู้บังคับบัญชาใจกว้างก็คงไม่เป็นไร แต่หากเป็นคนจิตใจคับแคบ
 การร้องทุกข์ก็ไม่มีประโยชน์และเสียเวลา แถมบางครั้งกลับจะ
 ได้ผลร้ายเสียอีก และบางคนให้ความเห็นในลักษณะประชดประชัน
 และปลงว่าผู้อยู่ที่บังคับบัญชาเสมือนลูกไก่อยู่ในกำมือ จะบีบก็ตาย
 จะคลายก็รอด หลุดจากเรื่องนี้ใดก็ต้องถูกเพ่งเล็งในเรื่องอื่น
 คอไป หากความสุขในการทำงาน จึงไม่ต้องการร้องทุกข์ใคร
 กรรมใดใครก่อไวขอตอบสนองผู้นั้นเอง รวมผู้ให้ความเห็น
 แตกต่างจากข้ออื่นทั้งหมด ๑๒ เสียง คิดเป็น ๒.๗๒%
- ไม่ตอบ ๑๕ เสียง คิดเป็น ๓.๔๐%

สำหรับผู้ที่ทราบดีว่าเคยใช้สิทธิร้องทุกข์ในข้อ ๑๕ นั้น ได้ให้คำตอบว่า
เคยใช้สิทธิร้องทุกข์ในเรื่อง

- การเลื่อนตำแหน่ง ๔ เลียง
- การโอน การย้าย ๑ เลียง
- การถูกตั้งกรรมการสอบสวนทางวินัย ๓ เลียง
- การพิจารณาความดีความชอบในการเลื่อนขั้นเงินเดือนประจำปี ๒ เลียง
- เรื่องอื่น ๆ คือผู้บังคับบัญชาทำงานไปใหญ่ขึ้นโดยไม่บอกเจ้าของงานก่อน ๑ เลียง

ส่วนเหตุที่ตัดสินใจร้องทุกข์ คือ

- ทนต่อการปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรมไม่ได้ ๔ เลียง
- เพื่อขอความเห็นใจหรือความช่วยเหลือจากผู้บังคับบัญชา เพราะเชื่อว่าหากผู้บังคับบัญชาได้รับทราบข้อมูลที่ถูกตอ้ง จะต้องมีการคำสั่งใหม่ ๔ เลียง
- เพื่อขอให้ผู้บังคับบัญชาพิจารณาทบทวนคำสั่งที่ทำให้ผู้ร้องทุกข์ได้รับความเสียหายใหม่ ๒ เลียง
- เพื่อต้องการให้ผู้บังคับบัญชาชั้นเหนือขึ้นไปได้ทราบว่าผู้บังคับบัญชาผู้เป็นเหตุให้ร้องทุกข์ได้ปฏิบัติต่อผู้ร้องทุกข์โดยไม่เป็นธรรม อันเป็นการตอบโต้และระบายความคับข้องใจ ๑ เลียง

วิธีการร้องทุกข์ที่ใช้ ใด

- ร้องทุกข์ด้วยวาจาเพียงอย่างเดียว ๔ เลียง
- ร้องทุกข์ด้วยวาจาก่อน แต่ไม่ได้รับคำชี้แจงให้เป็นที่พอใจ จึงร้องทุกข์เป็นหนังสือ ๔ เลียง
- ร้องทุกข์เป็นหนังสือโดยมิใคร่ร้องทุกข์ด้วยวาจา เพราะเห็นว่าไม่มีประโยชน์ ๓ เลียง

เมื่อร้องทุกข์แล้วได้รับการปฏิบัติต่อผู้บังคับบัญชา ดังนี้

- ได้รับความชี้แจงหรือได้รับการแก้ไขปัญหา ปลดเปลื้องทุกข์ จนเป็นที่พอใจ ๕ เลี่ยง
- ได้รับการพิจารณาทบทวนในเรื่องที่ร้องทุกข์ แต่ผลการพิจารณาผู้บังคับบัญชาไม่อาจแก้ไขปลดเปลื้องทุกข์ให้ได้ ๒ เลี่ยง
- ไม่ได้รับการพิจารณาหรือความสนใจจากผู้บังคับบัญชา ๓ เลี่ยง
- นอกจากไม่ได้รับการพิจารณาแล้ว ยังถูกผู้บังคับบัญชากดดันแกล้งหรือตอวาควย ๑ เลี่ยง

ถ้าได้รับการปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรมจากผู้บังคับบัญชาอีก จะร้องทุกข์อีก

หรือไม่

- จะร้องทุกข์อีก โดยให้ความเห็นสรุปใตวาท้องการใช้สิทธิที่มีตามกฎหมายเพื่อความไม่เป็นธรรม ไม่ให้ผู้บังคับบัญชาใช้อำนาจตามความพอใจที่จะให้โทษแก่ผู้อยู่ใต้อำนาจผู้บังคับบัญชาโดยไม่ชอบธรรม และมีความเห็นที่ต่างออกไปอีกว่า เหตุที่ผ่านมานั้นไม่เคยได้รับความเป็นธรรมจากผู้บังคับบัญชาเลย มีแต่ถูกผู้บังคับบัญชามุ่งบังคับให้ทำตามคำสั่ง หวานล้อมสารพัดเพื่อต้องการให้บรรลุเป้าหมายรวม ๕ เลี่ยง
- จะไม่ร้องทุกข์อีก เพราะเห็นว่าไม่มีประโยชน์เลย และผู้บังคับบัญชาชั้นเหนือขึ้นไปจะคงช่วยเหลือและเห็นความเห็นของผู้บังคับบัญชาชั้นคนเท่านั้น ไม่รับฟังความเห็นของผู้โดยรวม ๒ เลี่ยง

๒) ข้าราชการระดับ ๖ - ระดับ ๗ ได้ให้ข้อมูลและเสนอความเห็นเกี่ยวกับเรื่องการร้องทุกข์ของข้าราชการพลเรือน ดังนี้

๑. ท่านทราบหรือไม่ว่าพระ ราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนฉบับปัจจุบันกำหนดให้ข้าราชการพลเรือนมีสิทธิร้องทุกข์ได้

มีผู้ตอบว่า

- ทราบ ๒๑๑ เสียง คิดเป็น ๙๓.๗๘%
- ไม่ทราบ ๑๐ เสียง คิดเป็น ๔.๔๔%
- ไม่ให้คำตอบ ๔ เสียง คิดเป็น ๑.๗๘%

๒. ท่านเข้าใจว่าการร้องทุกข์หมายถึงอะไร

มีผู้ตอบว่า

- การร้องเรียนผู้บังคับบัญชาที่ปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ ๘ เสียง คิดเป็น ๔.๐๐%
- การร้องขอความช่วยเหลือจากผู้บังคับบัญชาในเรื่องใด ๆ ก็ได้ ที่ทำให้ท่านได้รับความเดือดร้อนเสียหาย ๒๔ เสียง คิดเป็น ๑๐.๖๗%
- การร้องขอความเป็นธรรมในเรื่องที่ผู้บังคับบัญชาปฏิบัติต่อท่าน โดยไม่ถูกต้องตามกฎหมายว่าควรระเบียบข้าราชการพลเรือน และกรณีนั้นกฎหมายมีใจกำหนดแนวทางแก้ไขไว้ ๑๔๕ เสียง คิดเป็น ๖๔.๔๕%
- การร้องเรียนหรือร้องขอความเป็นธรรมจากผู้บังคับบัญชา เมื่อเห็นว่าผู้บังคับบัญชาปฏิบัติหรือสั่งการโดยไม่ถูกต้องเหมาะสม ไม่ว่าเรื่องนั้นจะเกี่ยวกับท่านโดยตรงหรือไม่ ๔๖ เสียง คิดเป็น ๒๐.๔๔%
- อื่น ๆ มีผู้ให้ความเห็นว่า การร้องทุกข์ใช้ในกรณีผู้บังคับบัญชา สั่งลงโทษโดยไม่เป็นธรรม ๑ เสียง คิดเป็น ๐.๔๔%

๓. ถ้าท่านเห็นว่า ท่านไม่ได้รับความเป็นธรรมจากการปฏิบัติของผู้บังคับบัญชา ท่านจะใช้สิทธิร้องทุกข์หรือไม่

มีผู้ตอบว่า

- จะใช้สิทธิร้องทุกข์ตามกฎหมาย ๑๗๐ เสียง คิดเป็น ๗๕.๕๕%
- จะไม่ใช้สิทธิร้องทุกข์ตามกฎหมาย ๔๗ เสียง คิดเป็น ๒๐.๔๕%
- ไม่ให้คำตอบ ๘ เสียง คิดเป็น ๓.๕๖%

๔. ท่านจะใช้สิทธิร้องทุกข์ตามกฎหมาย เพราะ (ข้อนี้ให้แสดงความคิดเห็นได้มากกว่า ๑ ข้อ และมีผู้ให้ความเห็นสรุปได้ ดังนี้)

จะใช้สิทธิร้องทุกข์ตามกฎหมาย เพราะ

- เชื่อว่าจะคงได้รับความเป็นธรรมจากผู้บังคับบัญชา ๑๔ คำตอบ คิดเป็น ๓๘.๖๕%
- ต้องการใช้สิทธิที่มีตามกฎหมาย แมว่าเมื่อร้องทุกข์ไปแล้วจะไม่ได้ผลก็ตาม ๖๔ คำตอบ คิดเป็น ๒๑.๖๘%
- เคยเห็นตัวอย่างของผูร้องทุกข์แล้วประสบผลสำเร็จ ๑๐ คำตอบ คิดเป็น ๓.๓๘%
- เพื่อเป็นผลสะท้อนให้ผู้บังคับบัญชาเห็นว่าได้ปฏิบัติในสิ่งที่ทำให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาไม่พอใจแล้ว ต่อไปจะไ้แก้ไขปรับปรุงตนเอง ๑๐๕ คำตอบ คิดเป็น ๓๕.๖๐%
- อื่น ๆ มีผู้ให้คำตอบว่าต้องการให้ผู้บังคับบัญชามีหลักนิติธรรมและให้ความเป็นธรรม ๒ คำตอบ คิดเป็น ๐.๖๓%

๕. ท่านจะไม่ใช้สิทธิร้องทุกข์ตามกฎหมาย เพราะ (ข้อนี้ให้ตอบได้มากกว่า ๑ คำตอบ ผู้ที่ตอบว่าจะไม่ใช้สิทธิร้องทุกข์ตามกฎหมายได้ให้ความเห็นสรุปได้ ดังนี้)

จะไม่ใช้สิทธิร้องทุกข์ตามกฎหมาย เพราะ

- ไม่คิดว่าจะได้รับความเป็นธรรมจากผู้บังคับบัญชา ๑๘ คำตอบ คิดเป็น ๒๑.๘๖%
- กลัวจะถูกผู้บังคับบัญชากลับแกล้ง ทำให้ไม่ได้รับความเป็นธรรมมากขึ้นไปอีก จึงไม่กล้าใช้สิทธิร้องทุกข์ ๒๔ คำตอบ คิดเป็น ๒๘.๒๗%
- เคยเห็นตัวอย่างของผูร้องทุกข์แล้วไม่ประสบผลสำเร็จ แล้วยังได้รับผลร้ายจากการร้องทุกข์ด้วย ๒๓ คำตอบ คิดเป็น ๒๘.๐๔%

- คิดว่าการใช้สิทธิของทุกขไม่ไคผล ควรจะสอบโตการกระทำของ
ผู้บังคับบัญชาควยวิธีอื่น ๗ คำตอบ คิดเป็น ๘.๕๓%
- ไม่เข้าใจวิธีการรองทุกขตามกฎหมาย ๖ คำตอบ คิดเป็น ๗.๓๒%
- อื่น ๆ มีผู้ให้ความเห็นว่า ในหน่วยงานของตนสามารถพูดคุยกันไค
ไคไปถึงกับรองทุกข บางคนเห็นว่าเรื่องที่ไม่ร้ายแรง ะปรับ
ความเข้าใจกันมากกว่ารองทุกข หรือบางคนเห็นว่าผู้บังคับบัญชา
ต้องมีเหตุผลเพียงพอในการสั่งการ และเรื่องทำนองนี้ควรตั้ง
ศาลปกครองขึ้นมาทำหน้าที่โดยตรงรวม ๔ คำตอบ คิดเป็น

๔.๘๘%

สำหรับผู้ที่ตอบว่าจะไม่ใช้สิทธิรองทุกขตามกฎหมายแล้ว ท่านคิดว่าจะระบาย
ความรู้สึกไม่พอใจในทางไค (ในขอนี้มีผู้ให้คำตอบมากกว่า ๑ ขอ สรุปรูป
อบไคดังนี้)

- สอบถามเหตุผลหรือตอบไคกับผู้บังคับบัญชานั้นโดยตรง ๑๘
คำตอบ คิดเป็น ๒๘.๕๘%
- ระบายความรู้สึกกับเพื่อนสนิทหรือผู้ที่ไว้วางใจไค ๑๘ คำตอบ
คิดเป็น ๒๘.๕๘%
- ร้องเรียนตอบุคคลภายนอกหรือขาราชการระดับผู้ใหญ่ที่เห็นว่า
น่าจะช่วยเหลือไค ๑ คำตอบ คิดเป็น ๑.๕๘%
- เเนยเมยตอกรทำงานหรือแกลงทำงานไคลาชาไม่ไคผลไค ๓
คำตอบ คิดเป็น ๔.๗๖%
- ทาทางไคนยายออกไคไปอยู่หน่วยงานอื่น ๒๐ คำตอบ คิดเป็น
๓๑.๗๔%
- ลาออกจากราชการ ๑ คำตอบ คิดเป็น ๑.๕๘%
- อื่น ๆ มีผู้ให้คำตอบว่าจะไคความอดทนและปลง โดยถือว่าความ
ยุติธรรมอยู่ที่ความพอใจของผู้บังคับบัญชา ๒ คำตอบ คิดเป็น
๓.๑๘%

๗. ท่านคิดว่าข้าราชการไม่ได้รับความเป็นธรรมจากการปฏิบัติของผู้นั่งคับบัญชา
ในเรื่องใดมากที่สุด (ข้อนี้ก็มีผู้ให้คำตอบมากกว่า ๑ ข้อ จึงสามารถเรียง
ลำดับเรื่องที่ข้าราชการเห็นว่าไม่ได้รับความเป็นธรรมดังนี้)

- การเลื่อนขั้นเงินเดือนประจำปี ๑๑๓ คำตอบ คิดเป็น ๓๙.๕๑%
- การปกครองบังคับบัญชาและการพิจารณาเมื่อข้าราชการกระทำผิด
ไม่เป็นธรรมและเสมอหน้ากัน ๖๘ คำตอบ คิดเป็น ๒๓.๗๘%
- การเลื่อนตำแหน่ง ๖๐ คำตอบ คิดเป็น ๒๐.๘๘%
- การมอบหมายใหม่ปฏิบัติงานมากน้อยต่างกัน ๒๓ คำตอบ คิดเป็น
๘.๐๔%
- การโอน การย้าย ๓๒ คำตอบ คิดเป็น ๙.๖๘%

๘. เหตุที่คิดว่าผู้นั่งคับบัญชาปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม เพราะ (ในข้อนี้ก็มีผู้ให้
คำตอบมากกว่า ๑ ข้อ สรุปได้ดังนี้)

- ผู้นั่งคับบัญชามีความลำเอียงต้องการให้ผลประโยชน์แก่พรรคพวก
ของตนเอง ๑๐๕ คำตอบ คิดเป็น ๔๑.๓๔%
- ผู้นั่งคับบัญชาได้รับข้อมูลที่ไมถูกต้องหรือเพียงพอในการตัดสินใจ
๑๐๕ คำตอบ คิดเป็น ๔๑.๓๔%
- ผู้นั่งคับบัญชาตัดสินใจสั่งการโดยมีอคติ กัดดันแก่งแย่งผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา
ไม่รับฟังเหตุผล และไม่รับผิดชอบ ๘๖ คำตอบ คิดเป็น ๑๖.๕๓%
- อื่น ๆ มีผู้ให้ความเห็นว่า ผู้นั่งคับบัญชามีความอาฆาต พยาบาท
และผู้นั่งคับบัญชาไม่รักษาระเบียบที่ตนได้ตั้งขึ้นมา ๒ คำตอบ
คิดเป็น ๐.๗๘%

๙. ท่านเคยอ่านพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนและกฎ ก.พ. เรื่อง
การร้องทุกข์หรือไม่

มีผู้ให้คำตอบว่า

- เคย ๑๕๗ เสียง คิดเป็น ๖๘.๗๘%
- ไม่เคย ๖๒ เสียง คิดเป็น ๒๗.๕๖%
- ไม่ให้คำตอบ ๖ เสียง คิดเป็น ๒.๖๖%

๑๐. สำหรับผุ้เคยอ่าน ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องนี้อย่างไร

มีผู้ตอบว่า

- อ่านแล้วเข้าใจข้อความในกฎหมายได้คือว่า จะร้องทุกข์ได้ในเรื่องใดบ้าง และจะต้องปฏิบัติอย่างไร ๔๑ เสียง คิดเป็น

๕๑.๕๕%

- อ่านแล้วพอจะเข้าใจไครว่า จะร้องทุกข์ได้ในเรื่องใดบ้าง และต้องปฏิบัติอย่างไร แต่ยังไม่ชัดเจนต้องสอบถามผู้อื่น ๕๕ เสียง

คิดเป็น ๓๖.๕๕%

- อ่านแล้วไม่เข้าใจข้อความในกฎหมาย ยังต้องสอบถามวิธีการจากผู้มีความรู้ในเรื่องนี้ ๑๘ เสียง คิดเป็น ๑๑.๕๖%

๑๑. ท่านเห็นว่า การที่กฎหมายกำหนดให้ข้าราชการมีสิทธิร้องทุกข์ได้ เมื่อได้รับการปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรมจากผู้บังคับบัญชานั้น มีผลคืออย่างไร (ขอให้อตอบไ้มากกว่า ๑ ข้อ และมีผู้แสดงความคิดเห็นในหัวข้อนี้ ดังนี้)

- เป็นช่องทางให้ข้าราชการได้มีโอกาสร้องขอความเป็นธรรมจากผู้บังคับบัญชาชั้นเหนือขึ้นไปเพื่อช่วยแก้ไขปลดเปลื้องทุกข์

๑๑๔ คำตอบ คิดเป็น ๒๕.๗๓%

- เป็นการวางดุลอำนาจของผู้บังคับบัญชามีให้ใช้อำนาจตามอำเภอใจ ๑๐๒ คำตอบ คิดเป็น ๒๓.๐๓%

- เป็นช่องทางให้ผู้อยู่ใต้อำนาจผู้บังคับบัญชาได้มีโอกาสโต้แย้งการกระทำของผู้บังคับบัญชาใ้ภายในกรอบของกฎหมาย ๕๑ คำตอบ

คิดเป็น ๒๐.๕๕%

- ช่วยลดความขัดแย้งหรือความบาดหมางใจระหว่างผู้บังคับบัญชากับผู้อยู่ใต้อำนาจผู้บังคับบัญชา หรือเพื่อช่วยให้สามารถปรับความเข้าใจในการปฏิบัติงานร่วมกันได้ ๖๖ คำตอบ คิดเป็น ๑๕.๕๕%

- เป็นวิธีการที่จะไ้ครองเรียนการปฏิบัติงานที่ไม่เป็นธรรมของผู้บังคับบัญชา ๕๖ คำตอบ คิดเป็น ๑๒.๖๕%

- ไม่มีผลดีหรือประโยชน์อย่างใดเลย ๑๒ คำตอบ คิดเป็น ๒.๗๐%
- อื่น ๆ โดยมีผู้ให้ความเห็นว่า การที่ลูกน้องร้องเรียนเหมือนกับฟ้องนาย นายไม่ยอมรับฟัง และในทางปฏิบัติตามร้องทุกข์ยังอยู่ในหน่วยงานนั้น จะทำให้ผู้บังคับบัญชาไม่ชอบดูรองทุกข์มากขึ้น รองทุกข์ก็จะอยู่ไม่ไกล ๒ คำตอบ คิดเป็น ๐.๔๕%

๑๒. จากข้อ ๑๑ ท่านคิดว่า การที่กฎหมายกำหนดให้ข้าราชการมีสิทธิร้องทุกข์ มีผลเสียอย่างไร (ข้อนี้ก็ได้ตอบมากกว่า ๑ ข้อ และมีผู้แสดงความความคิดเห็นสรุปได้ดังนี้)

- ไม่มีผลเสียอย่างใดเลย ๑๔๐ คำตอบ คิดเป็น ๕๕.๘๓%
- ทำให้ผู้บังคับบัญชาไม่กล้าตัดสินใจสั่งการ เพราะเกรงว่าจะถูกร้องทุกข์ ซึ่งจะเป็นการเสียหายต่อชื่อเสียงของตน ๓๔ คำตอบ คิดเป็น ๑๔.๕๕%
- ทำให้ผู้บังคับบัญชาไม่สามารถใช้อำนาจเด็ดขาดในการปกครองได้ ๒๕ คำตอบ คิดเป็น ๑๐.๖๘%
- ทำให้เสียระบบและระเบียบในการบังคับบัญชา ผู้ที่อยู่ใต้บังคับบัญชาไม่เชื่อฟังคำสั่ง ๑๗ คำตอบ คิดเป็น ๗.๒๗%
- ทำให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาขาดความเคารพยำเกรงผู้บังคับบัญชา ๑๑ คำตอบ คิดเป็น ๔.๗๐%
- อื่น ๆ โดยมีผู้ให้ความเห็นสรุปได้ว่า ตามปกติถ้าไม่ถึงที่สุดแล้ว ผู้ที่อยู่ใต้บังคับบัญชาก็จะไม่คิดถึงเรื่องร้องทุกข์ เพราะอาจทำให้เกิดความบาดหมางใจระหว่างผู้บังคับบัญชากับผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา และผลเสียจะตกอยู่กับผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา หรือการร้องทุกข์ทำให้เกิดความรู้สึกที่ไม่ดีต่อกันตลอดไป จึงไม่เป็นผลดีต่อการปฏิบัติงาน ทำให้แตกความสามัคคี และผู้ใดร้องทุกข์จะถูกสังคมข้าราชการรังเกียจหมดโอกาสก้าวหน้า มีผู้ให้ความเห็นรวม ๗ คำตอบ คิดเป็น ๒.๙๘%

๑๓. ท่านเห็นว่าการร้องทุกข์ให้หลักประกันความเป็นธรรมแก่ข้าราชการอย่างไร
เพียงพอหรือไม่

มีผู้ตอบว่า

- เพียงพอแล้ว ๕๓ เสียง คิดเป็น ๒๓.๕๖%
- ไม่เพียงพอ เพราะข้าราชการที่ร้องทุกข์อาจถูกผู้บังคับบัญชากดดันแก่งัดใจ ๑๖๑ เสียง คิดเป็น ๗๑.๕๖%
- ไม่เพียงพอโดยเห็นว่า เพราะไม่มีหลักประกันว่าการร้องทุกข์จะมีผลในทางปฏิบัติระบบปัจจุบันยังไม่เหมาะสม ควรมีศาลปกครองเพื่อไม่ให้ความลำเอียงในการพิจารณา เพราะผู้บังคับบัญชาอาจถูกอิทธิพลคานอื่นบีบบังคับไครวม ๘ เสียง คิดเป็น ๓.๕๕%
- ไม่ให้คำตอบ ๓ เสียง คิดเป็น ๑.๓๓%

๑๔. ท่านเห็นว่า ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาปฏิบัติโดยถูกต้องตามกฎหมายแต่ใช้
ดุลพินิจไม่เหมาะสมทำให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาได้รับความเดือดร้อนเสียหาย
แล้ว ควรที่ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาจะใช้สิทธิร้องทุกข์ในเรื่องดุลพินิจของ
ผู้บังคับบัญชาใดหรือไม่ (ในข้อนี้มีบางคนให้คำตอบมากกว่า ๑ ข้อ จึง
สามารถสรุปความเห็นได้ดังนี้)

- ไม่ควร เพราะเป็นการก้าวก่ายความเป็นอิสระในการพิจารณาวินิจฉัยของผู้บังคับบัญชา ในสิ่งที่ผู้บังคับบัญชาปฏิบัติโดยชอบด้วยกฎหมาย ๓๘ คำตอบ คิดเป็น ๑๕.๖๖%
- ไม่ควร เพราะถ้าให้ร้องทุกข์ในเรื่องที่เป็นดุลพินิจ จะทำให้เกิดความวุ่นวาย บั่นป่วน ในหน่วยงาน เสียการปกครองบังคับบัญชา ๒๗ คำตอบ คิดเป็น ๑๐.๘๔%
- ไม่ควร เพราะจะทำให้ผู้บังคับบัญชาไม่กล้าตัดสินใจหรือใช้ดุลพินิจเด็ดขาด ขวบเกรงว่าจะถูกผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาร้องทุกข์ทำให้เสียชื่อเสียง ๑๓ คำตอบ คิดเป็น ๕.๒๓%

- ควร เพราะเมื่อบังคับบัญชาจะใช้ดุลพินิจโดยถูกต้องตามกฎหมาย แต่เมื่อทำให้ข้าราชการได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย ก็ควรแก้ไขได้ ๔๗ คำตอบ คิดเป็น ๓๔.๕๔%
- ควร เพราะเมื่อบังคับบัญชาอาจใช้ดุลพินิจถ่วงดุลอยู่ต่อบังคับบัญชาได้ ๒๔ คำตอบ คิดเป็น ๑๑.๒๔%
- ควร เพราะเมื่อข้าราชการมีสิทธิร้องทุกข์ในเรื่องที่ผู้บังคับบัญชาปฏิบัติไม่ถูกต้องตามกฎหมาย และไม่ปฏิบัติให้ถูกต้องตามกฎหมายแล้ว ก็ควรให้ร้องทุกข์ในเรื่องดุลพินิจด้วย เพื่อให้ข้าราชการได้รับความเป็นธรรมอย่างเต็มที่ ๕๕ คำตอบ คิดเป็น ๒๒.๐๘%

๑๕. ในชีวิตการรับราชการที่ผ่านมา ท่านเคยใช้สิทธิร้องทุกข์หรือไม่
มีผู้ตอบว่า

- เคย ๗ เสียง คิดเป็น ๓.๑๑%
- ไม่เคย ๒๑๖ เสียง คิดเป็น ๘๖.๐๐%
- ไม่ให้คำตอบ ๒ เสียง คิดเป็น ๐.๘๙%

๑๖. ในขณะนี้ท่านยังไม่เคยใช้สิทธิร้องทุกข์ แต่ถาทานคิดจะใช้สิทธิร้องทุกข์ในเรื่องใด ท่านจะดำเนินการอย่างไร

มีผู้ตอบว่า

- เริ่มร้องทุกข์ควรวางจากอนหามขั้นตอนที่กฎหมายกำหนดไว้ ถ้าไม่ได้รับคำชี้แจงจากผู้บังคับบัญชา หรือได้รับคำชี้แจงแล้วแต่ยังไม่พอใจ จึงจะร้องทุกข์เป็นหนังสือต่อไป ๑๔๗ เสียง คิดเป็น

๖๕.๓๓%

- ร้องทุกข์ควรวางจากแต่เพียงอย่างเดียว เพราะเกรงใจผู้บังคับบัญชา หรือไปถกถามร้องทุกข์เป็นหนังสือ ๑๑ เสียง คิดเป็น ๔.๘๙%
- ร้องทุกข์เป็นหนังสือเลย โดยไม่ร้องทุกข์ควรวางจากอน เพราะเห็นว่าการร้องทุกข์ควรวางจากอนน่าจะไถ่ผล ๔๒ เสียง คิดเป็น

๑๘.๖๗%

- อื่น ๆ โดยมีผู้ให้ความเห็นว่า ไม่คิดจะใช้สิทธิร้องทุกข์ตามกฎหมาย แต่ถามีทุกขจะใช้วิธีปรับความเข้าใจกับผู้บังคับบัญชาแมผลจะเป็นที่พอใจหรือไม่ก็ตาม ก็จ่ายอมเพราะผู้บังคับบัญชาเป็นผู้มีอำนาจ บางคนให้ความเห็นว่า เพียงแต่ปรับทุกข์และขอความเป็นธรรม ไม่ถึงขนาดร้องทุกข์ ยังไม่แน่ใจระหว่างการร้องทุกข์ควรวางจากอนแวงจึงร้องทุกข์เป็นหนังสือที่หลัง กับการร้องทุกข์เป็นหนังสือเลยที่เดียว และมีผู้เห็นว่าการร้องทุกข์ควรจะดำเนินการเป็นหลักฐาน มีองค์กรหรือหน่วยงานอิสระทำหน้าที่นี้ หรือมีกรบวนการที่เหมาะสม รวม ๔ เสียง คิดเป็น ๑.๘๕%
- ไม่ให้คำตอบ ๒๑ เสียง คิดเป็น ๘.๓๓%

สำหรับผู้ที่ตอบว่าเคยใช้สิทธิร้องทุกข์ในข้อ ๑๕ นั้น ได้ให้คำตอบว่าเคยใช้สิทธิร้องทุกข์ในเรื่อง

- การเลื่อนตำแหน่ง ๑ เสียง
- การโอน การย้าย ๑ เสียง
- การพิจารณาเลื่อนตำแหน่ง ๑ เสียง
- การพิจารณาความดีความชอบในการเลื่อนขึ้นเงินเดือนประจำปี ๓ เสียง
- เรื่องอื่น ๆ คือ ได้รับความเดือดร้อนเกี่ยวกับสถานที่ทำงาน เช่น กัมแคบ รอน มีเสียงรบกวน ๑ เสียง

ส่วนเหตุที่ทศลินใจร้องทุกข์ คือ

- เพื่อขอความเห็นใจหรือความช่วยเหลือจากผู้บังคับบัญชา เพราะเชื่อว่าหากผู้บังคับบัญชาได้รับข้อมูลที่ถูกต้อง จะต้องมีการสั่งการใหม่ ๖ เสียง
- เพื่อต้องการให้ผู้บังคับบัญชาชั้นเหนือขึ้นไปได้ทราบว่าคุณบังคับบัญชาผู้เป็นเหตุให้ร้องทุกข์ปฏิบัติของตนโดยไม่เป็นธรรม อันเป็นการตอบโต้และระบายความคับข้องใจ ๑ เสียง

วิธีการร้องทุกข์ที่ไซ โคนแก

- ร้องทุกข์ควยวจากาเพียงอย่างเดียว ๑ เสียง
- ร้องทุกข์ควยวจากากอน แต่ไม่ใครรับคำชี้แจงให้เป็นที่พอใจ จึงร้องทุกข์เป็นหนังสือ ๔ เสียง
- ร้องทุกข์เป็นหนังสือโดยมิใครร้องทุกข์ควยวจากา เพราะเห็นว่าไม่มีประโยชน์ ๒ เสียง

เมื่อร้องทุกข์แล้ว ใครรับการปฏิบัติต่อผู้บังคับบัญชา ดังนี้

- ใครรับคำชี้แจง หรือใครรับการแก้ไขปัญหา ปลดเปลื้องทุกข์ จนเป็นที่พอใจ ๔ เสียง
- ใครรับการพิจารณาพบทวนในเรื่องที่ร้องทุกข์ แต่ผลการพิจารณาผู้บังคับบัญชาไม่อาจแก้ไขปลดเปลื้องทุกข์ให้ได้ ๑ เสียง
- ไม่ใครรับการพิจารณาหรือความสนใจจากผู้บังคับบัญชา ๑ เสียง
- อื่น ๆ โดยตอบว่าใครรับสิ่งที่พอใจ ๑ เสียง

ถ้าใครรับการปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรมจากผู้บังคับบัญชาก็ จะร้องทุกข์

อีกหรือไม่

- จะร้องทุกข์อีก โดยให้ความเห็นสรุปได้ว่าต้องการข้อสิทธิให้ถูกต้อง ถ้าผู้บังคับบัญชาปฏิบัติไม่เหมาะสม ไม่ให้ความเป็นธรรม แม้จะไม่ใครรับการแก้ไขปัญหาลดเปลื้องทุกข์จนเป็นที่พอใจก็ตาม แต่เพื่อให้ความเป็นธรรมในสังคมข้าราชการระหว่างผู้ใหญ่กับผู้ผู้น้อย และเป็นความเข้าใจอันดีในกุ่มข้าราชการ ก่อให้เกิดความสามัคคีรวม ๕ เสียง
- จะไม่ร้องทุกข์อีก เพราะเคารพศอคำวินิจฉัยของผู้บังคับบัญชา และไม่มีประโยชน์เป็นการเสียเวลารวม ๒ เสียง

ภาคผนวก ข

กฎ ก.พ.

ฉบับที่ ๘ (พ.ศ. ๒๕๑๘)

ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘
ว่าด้วยการร้องทุกข์และการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๘ (๒) และมาตรา ๑๐๒ แห่ง
พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ ก.พ. ออกกฎ ก.พ.
ไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้าราชการพลเรือนสามัญร้องทุกข์ใดสำหรับตนเองเท่านั้น
จะร้องทุกข์แทนคนอื่นหรือมอบหมายให้คนอื่นร้องทุกข์แทนไม่ได้

ข้อ ๒ เหตุร้องทุกข์ต้องเกิดจากข้อบกพร่องข้อปฏิบัติ
ต่อผู้ร้องทุกข์โดยไม่ถูกต้อง หรือไม่ปฏิบัติต่อผู้ร้องทุกข์ใหญ่ถูกต้องตามกฎหมาย
ว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนและเป็นกรณีที่ไม่มีสิทธิอุทธรณ์ ในการนี้
ให้ร้องทุกข์ภายในสามสิบวันนับแต่วันทราบหรือควรได้ทราบเรื่องอันเป็นเหตุ
ให้ร้องทุกข์

ข้อ ๓ การร้องทุกข์ ในชั้นคนให้ร้องทุกข์ควรวางข้อบกพร่องข้อปฏิบัติ
เห็นของตนขึ้นไปชั้นหนึ่งเสียก่อน หากได้รับคำชี้แจงไม่เป็นที่พอใจหรือไม่ได้รับ
คำชี้แจงภายในเจ็ดวันนับแต่วันร้องทุกข์ควรวาง จึงให้ผู้ร้องทุกข์ยื่นเรื่อง
ร้องทุกข์เป็นหนังสือต่อผู้บังคับบัญชาตามข้อ ๗ ภายในสามวัน นับแต่วันทราบ
คำชี้แจงหรือไม่ได้รับคำชี้แจง แต่ทั้งนี้ไม่กระทบกระเทือนสิทธิของผู้ร้องทุกข์
ในเรื่องกำหนดเวลาตามข้อ ๒

ข้อ ๔ ในกรณีที่ผู้ร้องทุกข์ไม่อาจร้องทุกข์ควรวางตามข้อ ๓ ได้
ก็ให้ยื่นเรื่องร้องทุกข์เป็นหนังสือต่อผู้บังคับบัญชาตามข้อ ๗ ภายในสามสิบวัน
นับแต่วันทราบหรือควรได้ทราบเรื่องอันเป็นเหตุให้ร้องทุกข์

ขอ ๕ เมื่อได้รับคำร้องทุกข์ควรวาจากผู้นับตั้งบัญชีฯ ให้
ผู้นับตั้งบัญชีฯ แจ้งทำความเข้าใจกับผูร้องทุกข์โดยเร็ว หากเป็นเรื่องที่
ผู้นับตั้งบัญชีฯ ดังกล่าวไม่อาจชี้แจงได้ ก็ให้รับรายงานตามลำดับชั้นจนถึง
ผู้นับตั้งบัญชีฯ ที่มีอำนาจ

การรับคำร้องทุกข์ควรวา การชี้แจงทำความเข้าใจ
หรือไม่อาจชี้แจงได้ ให้ผู้นับตั้งบัญชีฯ บันทึกไว้

ขอ ๖ การร้องทุกข์เป็นหนังสือ อย่างน้อยต้องประกอบด้วย
สาระสำคัญดังต่อไปนี้

- (๑) ระบุเรื่องอันเป็นเหตุให้ร้องทุกข์
- (๒) ระบุความประสงค์ของการร้องทุกข์
- (๓) ลงลายมือชื่อและตำแหน่งของผูร้องทุกข์

ขอ ๗ การร้องทุกข์เป็นหนังสือ ให้รองอธิบดีหรือผู้ว่าราชการ
จังหวัดผู้นับตั้งบัญชีฯ แลวแตกกรณี

ในกรณีที่เหตุร้องทุกข์เกิดจากอธิบดีหรือผู้ว่าราชการจังหวัด
ผู้นับตั้งบัญชีฯ ให้รองอธิบดีกระทรวงผู้นับตั้งบัญชีฯ ของผูร้องทุกข์

ในกรณีที่เหตุร้องทุกข์เกิดจากปลัดกระทรวงผู้นับตั้งบัญชีฯ
ให้รองอธิบดีรัฐมนตรีเจ้าสังกัด

ในกรณีที่เหตุร้องทุกข์เกิดจากรัฐมนตรีเจ้าสังกัด ให้รองอธิบดี
นายกรัฐมนตรีในฐานะหัวหน้ารัฐบาล กรณีเช่นนี้ให้ ก.พ. เป็นผู้พิจารณาเสนอ
นายกรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาสั่งการ

ขอ ๘ ให้ผู้นับตั้งบัญชีฯ ตามขอ ๗ พิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์
ให้เสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันได้รับเรื่องร้องทุกข์นั้น แลวแจ้งคำวินิจฉัย
ให้ผูร้องทุกข์ทราบเป็นหนังสือโดยเร็ว

การวินิจฉัยของผู้นับตั้งบัญชีฯ ให้เป็นที่สิ้นสุด จะร้องทุกข์ต่อไป
อีกมิได้

ข้อ ๕ การนับเวลาตามกฎหมาย ก.พ.นี้ สำหรับเวลาเริ่มต้น ให้นับวันถัดจากวันแรกแห่งเวลานั้นเป็นวันเริ่มนับเวลา ส่วนเวลาสิ้นสุดนั้น ถ้าวันสุดท้ายแห่งเวลาตรงกับวันหยุดราชการ ให้นับวันเริ่มเปิดราชการใหม่เป็นวันสุดท้ายแห่งเวลา

ให้ไว้ ณ วันที่ ๕ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๔

หม่อมราชวงศ์คึกฤทธิ์ ปราโมช

นายกรัฐมนตรี ประธาน ก.พ.

หมายเหตุ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๘๒ ตอนที่ ๑๘๖
วันที่ ๕ กันยายน ๒๕๑๔

212

ประวัติผู้เขียน

นางสาวสุทธชาติพย์ นาคาบดี เกิดเมื่อวันที่ ๒ กรกฎาคม
๒๕๐๓ สำเร็จการศึกษา บัณฑิตบัณฑิต จากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และ
นิติศาสตรบัณฑิต จากมหาวิทยาลัยรามคำแหง ปัจจุบันรับราชการเป็น
นิติกร ๔ กองกฎหมายและระเบียบ สำนักงาน กก.พ.